ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರು. ಆ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೇನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಹೆಚ್. ಕೌಜಲಗಿ : ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಕೆಎಂಎಫ್.ನವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕು. ಕೆಎಂ.ಎಫ್ ನವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿರುವಂಥ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕೆಎಂಎಫ್ ನವರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕೆ ಬೇಕೆಂದುಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು, ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಲೆಕ್ಚರ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ : ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದಪ್ಪ ನಾಗಮಾರಪಲ್ಲಿ : ಸೊಸೈಟಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಾನಂದ ಹೆಚ್.ಕೌಜಲಗಿ : ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಎಂಎಫ್. ನವರು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿ ಮಂದಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಂಘಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿ ಇದೆ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ ಕೂಡ ಇದೆ ಎಂದು ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್ ರವರು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಎಂಎಫ್ ನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಎಂ.ಎಫ್ ನಿಂದ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತರಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ನಿಯಮ ಇದ್ದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ : ಕೆಎಂಎಫ್ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ : ಒಂದೇ ನಿಮಿಷ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಮಿಲ್ಕ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಲೇಡೀಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿಬಿಡುತ್ತೀರಾ?

(ಗೊಂದಲ)

ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆ

508 -ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, (ಚಾಮರಾಜನಗರ) : ಮಾನ್ಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಆ) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿಗೆ ರೋಗ ತಗುಲಿದೆ?

ಇ) ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದ ರೋಗ ತೆಂಗಿಗೆ ತಗುಲಿದೆ?

ಈ) ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವರು)

ಅ) ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೋಲಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು

ಆ) ಕಳೆದ ಬಾರಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುತಲೆ ಹುಳುವಿನ ಭಾದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಹರಡದ ರೋಗ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ತಗಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕಪ್ಪು-ತಲೆ ಕೀಟಗಳ ಭಾದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಇ) ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಂಡ ಸ್ರವಿಸುವ ರೋಗ ಮತ್ತು ಸುಳಿ ಕೊಳೆಯುವ ರೋಗಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಈ) ಕಾಂಡ ಸ್ರವಿಸುವ ರೋಗ, ಸುಳಿ ಕೊಳೆ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯು ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೀಟಬಾಧಿತ ತೋಟಗಳ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ 1994-95ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗ ಹತೋಟಿಗಾಗಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗೆ ರೂ. 1.50 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ 40 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 15 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ 2 ಬಾರಿ ತಜ್ಞರುಗಳ ತಂಡವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ವರದಿಯಂತೆ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವೇ ಇಂತಹ ಕೀಟ 'ಭಾದೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಳಕಳಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕರಿ ತಲೆ ಹುಳದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ, ಲಕ್ಷ ಮರಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿದೆಯೇ? ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಔಷಧಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟುಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಹೊರತು ಈಗ ಇದರ ರೋಗ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ತಗಲಿದಂತೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂಥ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದಂಥ

ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಾವು ಏನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆಗೆ ರೋಗ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ, ಎರಡೂ ಕಡೆ ರೈತರು ತೀರಾ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ಕಡೂರಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಎರಡು-ಮೂರು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದುಹೇಳಿ ಅಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಟ್ಟು 40 ಸಾವಿರ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಖಾಯಿಲೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಿಂದೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸದನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕಳಕಳಿ ಏನಿದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂಥ ಒಂದು ರೋಗ. ಈಗ ರೋಗಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬಹುದು ರೈತರಿಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು. ನಾವು ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ತಜ್ಞರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ತಜ್ಞರ ಕೂಟವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಕೇರಳ ಮತ್ತು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಕೆಲವು ಹೆಸರಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಏನಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಆ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಆ ರೋಗ ಹರಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹೇಗೆ ತಡೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಿರಿ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕಾರಣ ಈ ರೋಗ ಬರುವುದು ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು ತುಮಕೂರು ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ತೊಂದರೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ಸ್ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇದೇ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಒಂದು ಈ ಮದ್ದನ್ನು ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್ಸ್ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆರು ನಿಯಂತ್ರಣ ಆಗಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವ್ಹೊತ್ತು ಕಪ್ಪು ತಲೆ ಹುಳುವಿನ ಕಾಟ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಾನೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿರುವ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಈ ರೋಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದೇ ವಿನಹ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪುತಲೆ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ನಾನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ರೋಗ ಇನ್ನೂ ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ, ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತವರ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿ ನನಗಂತೂ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ತೆಂಗಿನ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ರೋಗ ತಗುಲಿ, ತೆಂಗಿನ ಸಸಿಗಳ ಬುಡ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಬದಲು, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ : ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಕಳಕಳಿ ನಮಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದು ಈ ವರ್ಷ 1 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ, ಮೇಜರ್ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಇದನ್ನು ನಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ರೋಗ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಮಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಾ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಈ ರೀತಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು. ಮಾಯ, ಮಂತ್ರ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ರಾ ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ? ನಾನು ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ : ಇದು ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಲೆಯೂ ಏರುತ್ತಿದ್ದು, ರೈತ ನೆಲ ಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಚಿವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ : ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಬಂದಿರುವ ರೋಗವನ್ನು ರಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ, ನಾಳೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಗೆಗಟ್ಟುತ್ತೇನೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಾ? ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆ ಕಪ್ಪುತಲೆ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆಯಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದ ಮೂರು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಿಂಪಡಿಸುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಗೌರವವಿದೆ ಕಳಕಳಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ : ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತಿಪಟೂರು ಉಪ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪು ತಲೆ ಹುಳು ರೋಗ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಗಳಿಗೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿಲೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ರೋಗ, ತಗುಲಿದ ನಂತರ ಪ್ಯಾರಾಸೈಟ್ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಏನಾರ್ಥ? ಇಲ್ಲಿ ಅಣಬೆ ರೋಗ ಸಹ ಬಂದಿದೆ.

ತೆಂಗು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗುಬ್ಬಿ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುರ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆವಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ತಿಪಟೂರು ಉಪ ವಿಭಾಗವೊಂದರಲ್ಲೇ ತೆಂಗು ಬೆಳೆಗೆ ಕಪ್ಪುತಲೆಹುಳು ಬಾಧೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೆಂಗಿನ ಸಸಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ತೆಂಗಿನ ಸಸಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾಶವಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಪ್ಪು ತಲೆ ಹುಳುವಿನ ಬಾಧೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಉಲ್ಬಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮಾಯಾ-ಮಂತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ : ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯವ್ಯದಲ್ಲಿ 1.50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು, ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಯಾವುದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ : ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರಿಂದ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಚಿವರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ದ್ವೇಷವೇನೂ ನನಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿದಾಗಲೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಪ್ಪುತಲೆ ಹುಳುವಿನ ಭೀಕರ ರೋಗದಿಂದ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನನಗಂತೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಬಂದಿರುವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ತರವಲ್ಲ, ಭರವಸೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನಾನು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಹೊರ ನಡೆದರು)

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ.

655 - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ಣ (ರಾಜಾಜಿನಗರ) : ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಅ) ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬ್ತಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು 1993-94ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬ್ತಿನಲ್ಲೂ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಸುಸ್ತಿ ಹಣವೆಷ್ಟು?

ಈ) ಸದರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹಾಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವೆಷ್ಟು

ಉ) ಈಗಲೂ ಸದರಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ

ಊ) 1994 ನೇ ಜೂನ್ 30 ರಂದು ಸದರಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು)